

EBA/GL/2021/01

---

15. februar 2021

---

1. Smernice

Smernice

---

o določitvi pogojev za uporabo alternativne obravnave izpostavljenosti institucij iz naslova „tristranskih pogodb o začasni prodaji“ iz člena 403(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 za namene velikih izpostavljenosti

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

1.1. Vloga teh smernic

1. Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma o tem, kako bi se morala zakonodaja Unije uporabljati na zadevnem področju. Organ EBA zato od vseh pristojnih organov in finančnih institucij, ki so jim te smernice namenjene, pričakuje, da jih bodo upoštevali. Pristojni organi, na katere se smernice nanašajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje nadzorniške prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), vključno z določili smernic, ki so namenjene predvsem institucijam.

1.2. Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do (25.05.2021) organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica EBA/GL/2021/01. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 objavljena na spletni strani organa EBA.

---

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. Te smernice v skladu s pooblastilom iz člena 403(4) Uredbe (EU) št. 575/2013 določajo pogoje, ki bi jih morala upoštevati institucija, kadar se odloči, da bo uporabila alternativno obravnavo iz člena 403(3) navedene uredbe pri tristranskih pogodbah o začasni prodaji, pri katerih sodeluje tripartitni agent, vključno s pogoji in pogostostjo za določitev, spremljanje in revizijo omejitev iz točke (b) člena 403(3) Uredbe (EU) št. 575/2013, za namene uporabe pristopa substitucije iz točke (b) člena 403(1) navedene uredbe.

Področje uporabe

6. Te smernice se uporabljajo za izpostavljenosti institucij do izdajateljev zavarovanja s premoženjem na podlagi tristranskih pogodb o začasni prodaji (tristranski repo posli), pri katerih sodeluje tripartitni agent.

Naslovniki

7. Te smernice so namenjene pristojnim organom iz člena 4(2)(i) Uredbe (EU) št. 1093/2010 in finančnim institucijam iz člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitev pojmov

8. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, uporabljeni in opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013 in Direktivi 2013/36/EU.

Tristranski posel začasne prodaje (tristranski repo posel)	pomeni posel začasne prodaje, pri katerem denarna sredstva/zavarovanje s premoženjem prejme in upravlja tripartitni agent.
---	--

Tristranska pogodba o začasni prodaji (tristranska repo pogodba)	pomeni pogodbo o začasni prodaji, pri kateri nasprotne stranke imenujejo tripartitnega agenta, da deluje kot njihov agent in sodeluje pri storitvah upravljanja zavarovanja s premoženjem med izvajanjem tristranskih poslov.
---	---

Pogodba o opravljanju storitev upravljanja zavarovanja s premoženjem (pogodba o opravljanju storitev)	pomeni pogodbo med institucijo in tripartitnim agentom za upravljanje zavarovanja s premoženjem, ki se instituciji zagotovi v okviru izvajanja tristranskega posla.
Tripartitni agent	pomeni tretjo osebo, ki opravlja storitve upravljanja zavarovanja s premoženjem, ki lahko vključujejo plačila in/ali izročitev vrednostnih papirjev, hrambo in administrativne storitve, povezane z vrednostnimi papirji, vključno z izbiro zavarovanja s premoženjem in skrbništvom za račun nasprotnih strank tristranskega posla.
Izdajatelj zavarovanja s premoženjem	pomeni tretjo osebo, ki je izdajatelj zavarovanja, ki ga prejme institucija kot zavarovanje s premoženjem za tristranski repo posel v skladu s točko (b) člena 403(1) ter točkama (a) in (b) člena 403(3) Uredbe (EU) št. 575/2013.
Alternativna obravnava	pomeni pristop, pri katerem institucija skupni znesek svoje izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem na podlagi tristranske pogodbe o repo poslu, pri katerem sodeluje tripartitni agent, nadomesti s celotnim zneskom omejitev, ki jih tripartitni agent po navodilih institucije uporablja za vrednostne papirje, ki jih izda isti izdajatelj zavarovanja s premoženjem, v skladu s členom 403(3) Uredbe (EU) št. 575/2013.
Opređeljene omejitve	pomeni omejitve, o katerih institucija obvesti tripartitnega agenta, ki se uporabljajo za vrednostne papirje, ki jih izda izdajatelj zavarovanja s premoženjem, v skladu s točko (b)

3. Izvajanje

3.1 Datum začetka uporabe

9. Te smernice se začnejo uporabljati 28. junija 2021.

4. Pogoji za uporabo alternativne obravnave

---

10. Institucije bi se morale za uporabo alternativne obravnave zanašati na tripartitnega agenta samo, če so opravile ustrezen skrbni pregled, da bi preverile, da tripartitni agent izpolnjuje pogoje iz teh smernic.

4.1 Ureditve upravljanja

11. Institucije bi morale za namene teh smernic v skladu z EBA Smernicami o notranjem upravljanju zagotoviti, da:
- a) je uporaba alternativne obravnave ustrezno dokumentirana v njihovih politikah in postopkih; ter
  - b) da njihov upravljalni organ nadzoruje in spremlja izvajanje alternativne obravnave.

4.2 Preverjanje, ali ima tripartitni agent vzpostavljene ustrezne zaščitne ukrepe za preprečevanje kršitev omejitev, ki jih določi institucija za vrednostne papirje, ki jih izda izdajatelj zavarovanja s premoženjem

4.2.1 Minimalni elementi, ki jih mora vključevati pogodba o opravljanju storitev

12. Institucije bi morale za namene preverjanja, ali je tripartitni agent vzpostavil ustrezne zaščitne ukrepe za preprečevanje kršitev opredeljenih omejitev, in brez poseganja v druge določbe teh smernic zagotoviti, da pogodba o opravljanju storitev vključuje vsaj naslednje elemente:

- a. jasen opis storitev, ki jih zagotavlja tripartitni agent v zvezi z upravljanjem zavarovanja s premoženjem, vključno z izročitvijo vrednostnih papirjev;
- b. omejitve, ki jih določi institucija in se uporabljajo za portfelj vrednostnih papirjev v zvezi z določenim izdajateljem zavarovanja s premoženjem, ter pogoji za njihovo revizijo in pogostost revizije;
- c. izjavo, ki potrjuje, da je tripartitni agent vzpostavil ustrezne zaščitne ukrepe v skladu z odstavkom 13 teh smernic za zagotovitev skladnosti z opredeljenimi omejitvami;
- d. sisteme tripartitnega agenta za spremljanje, vključno z njegovim obveščanjem o morebitnih spremembah, ki bi lahko pomembno vplivale na njegovo sposobnost učinkovitega opravljanja nalog v skladu s pogodbo o opravljanju storitev ter, kjer je ustrezno, v skladu z veljavno zakonodajo in regulativnimi zahtevami;
- e. obveznost tripartitnega agenta, da mora vsaj enkrat na teden instituciji predložiti poročilo o znesku in sestavi zavarovanja s premoženjem, ki ga prejme in/ali upravlja tripartitni agent za račun institucije;
- f. obveznost tripartitnega agenta, da mora takoj poročati instituciji, kadar pride do kršitve opredeljenih omejitev;
- g. pravico institucije ali zakonite tretje osebe (med drugim so to lahko zakoniti revizor, pristojni organ ali tretje osebe, ki jih ta dva imenujeta), da preveri, ali je tripartitni agent vzpostavil zaščitne ukrepe v skladu z odstavkom 13 teh smernic;
- h. komunikacijske kanale, ki se bodo uporabljali med institucijo in tripartitnim agentom med izvajanjem pogodbe.

4.2.2 Zaščitni ukrepi, ki jih vzpostavi tripartitni agent za zagotovitev skladnosti z opredeljenimi omejitvami

13. Zaščitni ukrepi, ki bi jih moral vzpostaviti tripartitni agent za zagotovitev skladnosti z opredeljenimi omejitvami, bi morali vključevati naslednje:
  - a. tristransko upravljanje zavarovanja s premoženjem se izvaja samo v skladu z ustrezno podpisano pogodbo o opravljanju storitev;
  - b. tripartitni agenti so vzpostavili kontrolno okolje, ki za vsako sporočilo o opredeljenih omejitvah zagotavlja, da je te omejitve ustrezno odobrila institucija ter da so bile točno, pravočasno in samo enkrat vnesene in obdelane v njihovih sistemih za upravljanje zavarovanja s premoženjem;

- c. tripartitni agenti so vzpostavili kontrolno okolje, ki zagotavlja, da je zavarovanje s premoženjem zaščiteno, aktivno spremljano, njegova vrednost pa pravočasno ustrezno zabeležena;
  - d. tripartitni agenti so vzpostavili kontrolno okolje, ki zagotavlja pravočasno odkrivanje morebitnih kršitev opredeljenih omejitev;
  - e. pri dodelitvi vrednostnih papirjev za zavarovanje določene izpostavljenosti sistemi tripartitnega agenta zagotavljajo, da njihova tržna vrednost ne krši opredeljenih omejitev in/ali izključitev. V primeru neustrezne uporabe revidiranih omejitev, ki jih je institucija določila zaradi operativnih težav, bi moral tripartitni agent o tem pravočasno obvestiti institucijo;
  - f. od tripartitnih agentov je treba pogodbeno zahtevati, da spoštujejo opredeljene omejitve, in da zagotovijo, da je mogoče profile primernih izdajateljev zavarovanja s premoženjem in vrednostnih papirjev iz oddelka 4.3.1 preveriti na podlagi informacij, ki jih v skladu s pogodbo o opravljanju storitev zagotovi institucija in dajalec zavarovanja s premoženjem.
14. Institucije bi morale vsaj enkrat letno pridobiti ustrezno raven zagotovila v obliki pisne izjave, da tripartitni agent upošteva zaščitne ukrepe, vzpostavljene v skladu s pogodbo o opravljanju storitev.

4.3 Določitev, revizija in spremljanje omejitev, ki jih institucija določi tripartitnemu agentu za vrednostne papirje, ki jih izda izdajatelj zavarovanja s premoženjem

4.3.1 Določitev omejitev

15. Institucije bi morale določiti omejitve za vsakega izdajatelja zavarovanja s premoženjem in po potrebi izključiti nekatere izdajatelje zavarovanja s premoženjem, da ne bi kršile omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.
16. Omejitve bi morale biti izražene v obliki absolutnega zneska ali odstotnega deleža vseh vrednostnih papirjev ali določene vrste vrednostnega papirja v portfelju izdajatelja zavarovanja s premoženjem.
17. Institucije bi morale za določitev omejitev vzpostaviti profile/kriterije primernosti na podlagi seznamov izdajateljev zavarovanja s premoženjem in vrst vrednostnih papirjev, ki bi jih tripartitni agent lahko uporabil za sestavo portfelja vrednostnih papirjev določenega izdajatelja zavarovanja s premoženjem. Za te namene bi morale institucije upoštevati možne povezave med posameznimi izdajatelji zavarovanja s premoženjem ali med posameznimi izdajatelji zavarovanja s premoženjem in strankami celotnega portfelja, ki bi lahko privedle do skupine povezanih strank v skladu s členom 4(1)(39) Uredbe (EU) št. 575/2013.

18. Institucije bi morale za določitev omejitev, ki se bodo uporabljale za portfelj vrednostnih papirjev določenega izdajatelja zavarovanja s premoženjem, upoštevati:
- a) svoje trenutne izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem in njegove skupine povezanih strank, če obstaja;
  - b) svoje izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem in njegove skupine povezanih strank, če obstaja, v preteklem koledarskem letu;
  - c) svoje predvidene izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem in njegove skupine povezanih strank, če obstaja, v naslednjih šestih do dvanajstih mesecih;
  - d) ali je institucija upravljala vrednostne papirje, ki jih je izdal izdajatelj zavarovanja s premoženjem, na podlagi tristranskih repo pogodb ali kombinacije tristranskih repo pogodb in repo poslov, sklenjenih neposredno z nasprotno stranko.
19. Institucije bi morale pri določitvi omejitev poleg elementov iz odstavkov 17 in 18 uporabiti tudi določeno mero konservativnosti, ki bi instituciji ves čas omogočala upoštevanje omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

4.3.2 Revizija opredeljenih omejitev in njena pogostost

20. Institucije bi morale zagotoviti, da pogodba o opravljanju storitev vključuje okoliščine, v katerih bi se lahko opredeljene omejitve revidirale, in pogostost njihove revizije.
21. Institucije bi zlasti morale imeti možnost, da lahko zahtevajo revizijo opredeljenih omejitev na podlagi poročil tripartitnega agenta iz točke e) odstavka 12 teh smernic ali kadar jih tripartitni agent obvesti o kršitvi opredeljenih omejitev.
22. Institucije bi morale pri določitvi okoliščin iz odstavka 20 upoštevati svoje skupne izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem in njegove skupine povezanih strank, če obstaja, ter tveganje kršenja omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013. Institucije bi morale upoštevati tudi svojo sposobnost, ob ustreznem upoštevanju svojih administrativnih in računovodskih postopkov ter mehanizmov notranjih kontrol, pravočasnega obvladovanja vseh drugih morebitnih izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja s premoženjem, da bi preprečile kršitev omejitev velikih izpostavljenosti.
23. Revizija opredeljenih omejitev bi morala biti v obliki spremembe absolutnega zneska opredeljene omejitve ali odstotnega deleža določene vrste vrednostnih papirjev v portfelju izdajatelja zavarovanja s premoženjem. Lahko je tudi v obliki izključitve ene vrste vrednostnih papirjev iz portfelja izdajatelja zavarovanja s premoženjem ali njihove vključitve v ta portfelj.

24. Revizija opredeljenih omejitev bi morala biti omogočena med trajanjem pogodbe o opravljanju storitev, tripartitni agent pa jo mora izvesti pravočasno, potem, ko je bil o njej obveščen.

4.3.3 Spremljanje opredeljenih omejitev in pogostost spremljanja

25. Kadar institucije uporabljajo alternativno obravnavo, bi morale preveriti, ali so sistemi, ki jih je vzpostavil tripartitni agent za spremljanje sestave zavarovanja s premoženjem, takšni, da omogočajo pravilno in pravočasno upravljanje opredeljenih omejitev.
26. Institucije bi morale zlasti preveriti, ali sistemi spremljanja, ki jih je vzpostavil tripartitni agent, slednjemu omogočajo, da v portfelju vrednostnih papirjev določenega izdajatelja zavarovanja s premoženjem zazna spremembe, kar omogoča zagotavljanje skladnosti z opredeljenimi omejitvami.
27. Institucije bi morale preveriti tudi, ali tripartitni agent upravlja prevrednotenje zavarovanja s premoženjem, gibljivo kritje, prihodke od zavarovanja s premoženjem in po možnosti vsako potrebno substitucijo zavarovanja s premoženjem v skladu s svojimi tristranskimi obveznostmi iz pogodbe o opravljanju storitev.

4.4 Zagotavljanje skladnosti z omejitvami velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013

28. Institucije bi morale zagotoviti, da uporaba alternativne obravnave ne vodi do kršitve omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.
29. Kadar pride do kršitve opredeljenih omejitev, bi moral tripartitni agent instituciji nemudoma sporočiti:
- a) ime izdajatelja zavarovanja s premoženjem, v zvezi s katerim je prišlo do kršitve;
  - b) ISIN kodo ali kodo vrednostnih papirjev, prejetih kot zavarovanje s premoženjem;
  - c) tržno vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem;
  - d) datum kršitve;
  - e) ukrepe, ki jih je sprejel tripartitni agent za odpravo kršitve; ter
  - f) časovni okvir, v katerem je bila kršitev odpravljena ali se pričakuje, da bo odpravljena.
30. Izdajatelj zavarovanja s premoženjem bi moral upravljalni organ institucije nemudoma obvestiti o vsaki kršitvi opredeljenih omejitev za vrednostne papirje in njenem verjetnem vplivu na skladnost z omejitvami velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z istim izdajateljem zavarovanja s premoženjem.

31. Institucije bi morale brez poseganja v ukrepe tripartitnega agenta za odpravo kršitve opredeljenih omejitev pripraviti tudi ustrezne akcijske načrte za obravnavanje kršitev opredeljenih omejitev za zagotovitev, da se vedno upošteva omejitev velike izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 do določenega izdajatelja zavarovanja s premoženjem.

4.5 Komunikacija s pristojnimi organi

4.5.1 Obvestilo o nameravani uporabi alternativne obravnave

32. Kadar institucija namerava uporabiti alternativno obravnavo s tripartitnim agentom, bi morala o tem predhodno obvestiti pristojni organ. Obvestilo bi moralo vsebovati vsaj naslednje elemente:
- potrditev njene namere, da bo uporabila alternativno obravnavo;
  - opis glavnih elementov pogodbe o opravljanju storitev;
  - identiteto tripartitnega agenta oziroma agentov, ki jih namerava uporabiti;
  - izjavo, ki jo odobri upravljalni organ institucije, da je uporaba alternativne obravnave v skladu z zahtevami teh smernic.
33. Pristojni organ bi moral imeti dostop do vseh informacij, potrebnih za preverjanje, ali institucija ravna skladno z zahtevami teh smernic. Pristojni organ bi moral imeti možnost, da lahko po potrebi zahteva dodatne informacije.
34. Kadar institucija namerava odpovedati pogodbo, sklenjeno s tripartitnim agentom, bi morala o tem čim prej obvestiti pristojni organ.

4.5.2 Pomembni pomisleki pristojnih organov

35. Pomemben pomislek glede uporabe alternativne obravnave naj temelji vsaj na enem od naslednjih razlogov:

Pomembni pomisleki v zvezi z institucijo

- uporaba alternativne obravnave vodi ali bo verjetno vodila do kršitve omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
- institucija ne izpolnjuje zahtev glede poročanja v skladu s členoma 394 in 430 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- alternativna obravnavo ni vključena ali je samo delno vključena v okvir upravljanja tveganja institucije;

- d) relevantne ugotovitve iz inšpekcijskih pregledov na kraju samem, notranjih in zunanjih revizij ali druge nadzorniške ocene zagotavljajo dokaze o pomanjkljivih notranjih postopkih za upravljanje in/ali spremljanje uporabe alternativne obravnave v skladu s temi smernicami.

Pomembni pomisleki v zvezi s pogodbo o opravljanju storitev

- e) določbe, vključene v pogodbo o opravljanju storitev, ne zagotavljajo skladnosti z veljavno zakonodajo in regulativnimi zahtevami, vključno s temi smernicami. Zlasti:
  - i. določbe pogodbe o opravljanju storitev v zvezi z revizijo opredeljenih omejitev instituciji ne bi omogočale, da zahteva pravočasno implementacijo sprememb za preprečitev kršitve omejitev velikih izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
  - ii. institucija ali zakonita tretja oseba nima pravice do revizije storitev, ki jih opravlja tripartitni agent na podlagi pogodbe o opravljanju storitev, da bi preverila, ali ima tripartitni agent vzpostavljene ustrezne zaščitne ukrepe za preprečitev kršitev omejitev, ki jih določi institucija v skladu s točko (b) člena 403(3) Uredbe (EU) št. 575/2013;

Pomembni pomisleki v zvezi s tripartitnim agentom

- f) tripartitni agent je reguliran subjekt in njegov pristojni organ mu pozneje odvzame dovoljenje;
- g) obstajajo dokazi, da tripartitni agent ni izpolnil zahtev za pravočasno uvedbo revizij opredeljenih omejitev v skladu s pogodbo o opravljanju storitev, ali ni upošteval zahtev institucije za izključitev določenih vrst zavarovanja s premoženjem ali izdajatelj zavarovanja s premoženjem; ali njegovi sistemi spremljanja ne zagotavljajo ustreznega in pravočasnega upravljanja opredeljenih omejitev.

4.5.3 Postopek za obravnavanje pomembnega pomisleka

- 36. Pristojni organ bi moral po prejemu obvestila iz oddelka 4.5.1 v štirih tednih obvestiti institucijo, če ima pomembne pomisleke glede uporabe alternativne obravnave, pri čemer bi moral navesti svoje razloge. Če ni pomembnih pomislekov, nadaljnja komunikacija v zvezi z navedenim obvestilom ni potrebna.
- 37. Institucije ne bi smele uporabljati alternativne obravnave, dokler se pristojni organ ne prepriča, da je institucija zadovoljivo rešila vse pomembne pomisleke.
- 38. Če institucija že uporablja alternativno obravnavo in jo pristojni organ naknadno obvesti, da ima pomembne pomisleke o njeni uporabi, bi morala institucija prenehati uporabljati alternativno obravnavo in pristojnemu organu v ta namen predložiti dokazilo.

39. Institucija lahko nadaljuje z uporabo alternativne obravnave, če je v časovnem okviru, ki ga določi pristojni organ, zadovoljivo razrešila/odpravila pomembne pomisleke in pristojnemu organu v ta namen predložila dokazilo.